

ВІДДІЛ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ РІВНЕНСЬКОЇ
РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

РІВНЕНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА

серія: Обереги земляків

БЕДНАРЧУК Дмитро Йосипович

(24.04.1943 – 09.09.2005)

проректор Міжнародного економіко-гуманітарного
університету імені акад. С. Дем'янчука

Нарис

Клевань – 2012

Матеріал підготувала:

Чудовець Г. О.

Комп'ютерний набір і верстка:

Засць С. В.

Відповідальна за випуск:

Левчук Г. М.

НАУКА ВИМАГАЄ УСЬОГО ЖИТТЯ ...

На окупованих гітлерівцями українських землях палала Друга світова війна. Йшов 1943 рік... У селі Свержа на Холмщині /нині Люблінське воєводство Польщі/ 24 квітня народився хлопчик, якого мати Катерина назвала Дмитром. Він був усього на два роки молодшим за старшого брата Стаха. Це покоління сучасні політики називають "дітьми війни". Точнішим визначенням було б, на наш погляд, - діти, обпечені війною. Адже йшли нескінченні дні, кожен з яких був найстрашнішим, найкривавішим, найголоднішим... Здавалось, кінця на буде димам пожеж, гуркотів гармат, повітряним боям. Неначе рука смерті торкнулася землі. Вона забрала батька. Вижили троє: мати та її малолітні синочки...

Війна скінчилась, не скінчилися випробування бідю. Холмщину чекала нова трагедія - сталінський "подарунок" - сумнозвісна операція "Вісла" з примусового виселення українців із їх споконвічних земель. Жертвою цієї військово-політичної операції в 1947 році стала й родина Беднарчуків. Без речей, житла, засобів до існування вона знайшла відносний прихисток у далеких родичів з Клевая. Тут Дмитро закінчив середню школу, водночас допомагаючи матері ліпити маленьку хатину, заготовляючи натуральні продукти в часи чергового післявоєнного голоду. Із харчів - каша з лободи, млинці з різнотрав'я замість хліба, чай з вишневої кори, бурякова патока замість цукру... Уже в зрілому віці, пригадуючи дитинство і юність, Дмитро Йосипович у розмові зі мною тихо промовляв: "Бідність була неймовірна і, здавалось, кінця їй не буде, і виходу з неї немає... А скільки людей загинуло від знущань. Хто й коли до кінця розкриє істинні причини біди, в якій ми опинилися під тиском всеохоплюючого страху перед нечуваними репресіями. Скільки поколінь покалічено, загублено в мороку морального и фізичного терору..."

Д. Й. Беднарчук (справа) з ректором МЕНУ академіком А. С. Дем'янчуком у День знань (1 вересня 2001 р.).

Воєнне й повоєнне дитинство, голод і холод не зламали, а загартували юнака, зберігши у ньому чутливу, відкриту для людей душу, яка щоразу з новою

силою народжувала добро і справедливість. Він навчився робити життя власними руками й розумом, грати в ньому самотійну роль на ґрунті твердих переконань, прагнення до кращого, намагання спрямовано шукати шляхи, які ведуть до земного щастя.

У 1964 році успішно завершує стаціонарне навчання на фізико-математичному факультеті Рівненського державного педагогічного інституту за спеціальністю "вчитель фізики та загально-технічних дисциплін" і відразу ж запрошений викладати у рідному виші. Після кількарічної педагогічної роботи вступив до аспірантури Львівського державного університету ім. І. Франка, яку закінчує в 1975 році захистом дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата фізико-математичних наук.

У педагогіці Д. Й. Беднарчука були власні принципи і секрети, осяяні його індивідуальністю та глибиною, різноплановістю знання предмета. Викладав він

Д. Й. Беднарчук (справа) з делегацією словацьких вчених у стінах університету.

ясно, повно й домагався в студентів міцних знань, обов'язково прив'язуючи матеріал до життя, показуючи його практичну значимість та істинність. Не шкодував часу, сил, щоб зробити складні наукові проблеми зрозумілими, а знання - придатними до застосування для впливу на зовнішній світ. Він

розглядав їх як спосіб і засіб подальшого самовдосконалення кожного вихованця. Дмитро Йосипович нагороджений почесним знаком "Відмінник народної освіти".

Д. Й. Беднарчук дивився, чи змінює оволодіння професією фізика життя його студентів, чи вчать вони самотійно мислити, йти далі в новій якості у згоді з моральними принципами суспільності. Він любив свій предмет, свою роботу, фізику, яка стала для нього покликанням. Визнаючи рівень викладача у вересні 1996 року його обирають дійсним членом Міжнародної педагогічної

академії. Він очолює кафедру фізики, стає деканом загальнотехнічного факультету Рівненського державного педагогічного інституту.

Завідуючи науковим сектором педінституту, Дмитро Йосипович спрямував зусилля в першу чергу на те, щоб фізична наука вийшла новизною на широкі простори вітчизняних досліджень, а власними працями став відомим і за межами України, отримавши кілька авторських свідоцтв за винаходи, опублікувавши десятки серйозних статей у різних виданнях. Особливого резонансу в наукових колах отримали його дослідження люмінесценції тонких плівок. Він відкривав усе нові й нові грані свічення речовин, не пов'язаного з тепловими випромінюваннями ("холодного свічення"), що виникає внаслідок опромінення речовини світлом, іонізуючим промінням. Фактично, одним із перших у бувшому Союзі Д. Й. Беднарчук розробив рідкокристалічні екрани, що зробило реальну революцію в електроніці. Він відкривав істинні знання для суспільної користі, ставлячи перед собою все нові й нові наукові проблеми, вибудовуючи оригінальні концептуальні рішення в фізичному пізнанні світу.

Викладачі кафедри математичного моделювання вітають Д. Й. Беднарчука з 60-річним ювілеєм (квітень 2003 р.).

Перейшовши в 1995 році на роботу до створюваного в той час економіко-гуманітарного інституту, Д. Й. Беднарчук доклав чимало праці, щоб інститут, якого не було в переліку вишів, як кажуть, з чистого аркуша перетворився в міжнародний університет, один з перших у західному регіоні України вищих навчальних закладів недержавної власності, акредитований за третім освітньо-кваліфікаційним рівнем. МЕІУ імені акад. С. Дем'янчука постав нині як навчальний заклад нового типу, що враховує інтереси регіону, кон'юнктуру ринку праці, інтереси держави і найширших верств молоді.

Дмитро Йосипович вважав, що людина має йти прямим шляхом до кінця. Слід боятися пройти половину дороги й ослабнути в духовній боротьбі за життя. Так він і жив...

Юрій ШАПОВАЛ,
професор.

ВИНАХОДИ Д. Й. БЕДНАРЧКА В ГАЛУЗІ ФІЗИКИ

Пристрій для візуалізації ультразвукових полів // Авторське свідоцтво видане Державним комітетом СРСР у справах винаходів і відкриттів 28 січня 1985 р.

Пристрій для візуалізації інфрачервоних полів // Авторське свідоцтво видане Державним комітетом СРСР у справах винаходів і відкриттів 6 серпня 1985 р.

Мембранний модулятор світла // Авторське свідоцтво видане Державним комітетом СРСР у справах винаходів і відкриттів 22 червня 1986 р.

Екран, що деформується // Авторське свідоцтво видане державним комітетом СРСР у справах винаходів і відкриттів 3 січня 1987 р.

Спосіб виготовлення керамічних мішеней на основі сполук кремнію для розпилення у вакуумі // Авторське свідоцтво видане Державним комітетом СРСР у справах винаходів і відкриттів 8 квітня 1990 р.

Наша адреса:

35312

Рівненський район

сmt. Клевань 2

вул. І. Франка, 17

тел. 27 – 16 – 63

27 – 12 – 35

www.rivne.libr.rv.ua

e-mail: klevan_libr@mail.ru